

อุทกภัย

อุทกภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุ อาจจะเป็นน้ำท่วม น้ำป่า หรืออื่น ๆ โดยปกติ อุทกภัยเกิดจากฝนตกหนัก ต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน บางครั้งทำให้เกิดแผ่นดินถล่ม อาจมีสาเหตุจากพายุ หมุนเขตร้อนลมมรสุมมีกำลังแรง ร่องความกดอากาศต่ำมีกำลังแรง อากาศแปรปรวน น้ำทะเลหนุนแผ่นดินไหว เขื่อนพัง ทำให้เกิดอุทกภัยได้เสมอ

ชนิดของอุทกภัย

1. น้ำป่าไหลหลาก เกิดจากฝนตกหนักบนภูเขา หรือต้นน้ำลำธาร และไหลบ่าลงที่ราบอย่างรวดเร็ว เพราะไม่มีต้นไม้ ช่วยดูดซับชะลอกกระแสน้ำ ความเร็วของน้ำ ของท่อนซุง และต้นไม้ ซึ่งพัดมาตามกระแสน้ำจะทำลายต้นไม้ อาคาร ถนน สะพาน และชีวิตมนุษย์และสัตว์จนได้รับความเสียหาย
2. น้ำท่วมขัง น้ำเอ่อนอง เกิดจากน้ำล้นตลิ่ง มีระดับสูงจากปกติท่วมแช่ขัง ทำให้การคมนาคมหยุดชะงัก เกิดโรคระบาดได้ทำลายพืชผลเกษตรกร
3. คลื่นซัดฝั่ง เกิดจากพายุลมแรงซัดฝั่ง ทำให้น้ำท่วมบริเวณชายฝั่งทะเล บางครั้งมีคลื่นสูงถึง ๑๐ เมตร ซัดเข้าฝั่งซึ่งสามารถทำลายทรัพย์สินและชีวิตได้

การป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัย

ควรติดตามฟังข่าวอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาสม่ำเสมอ เมื่อใดที่กรมอุตุนิยมวิทยาเตือนให้อพยพ ทั้งคนและสัตว์เลี้ยงควรรีบอพยพไปอยู่ในที่สูง อาคารที่มั่นคงแข็งแรง

ถ้าอยู่ที่ราบให้ระมัดระวังน้ำป่าหลาก จากภูเขาที่ราบสูงลงมา กระแสน้ำจะรวดเร็วมาก ควรสังเกตเมื่อมีฝนตกหนักติดต่อกันบนภูเขาหลาย ๆ วัน ให้เตรียมตัวอพยพขนของไว้ที่สูง

ถ้าอยู่ริมน้ำให้เอาเรือหลบเข้าฝั่งไว้ในที่จะใช้งานได้ เมื่อเกิดน้ำท่วม เพื่อการคมนาคม ควรมีการวางแผนอพยพว่าจะไปอยู่ที่ใด พบกันที่ไหน อย่างไร

กระแสน้ำหลากจะทำลายวัสดุก่อสร้าง เส้นทางคมนาคม ต้นไม้ และพืชไร่ ต้องระวังกระแสน้ำพัดพาไป อย่าขับรถยนต์ฝ่าลงไปในกระแสน้ำหลาก แม้นบนถนนก็ตาม อย่าลงเล่นน้ำ อาจจะประสบอุบัติเหตุอื่น ๆ อีกได้

หลังจากน้ำท่วม จะเกิดโรคระบาดในระบบทางเดินอาหารทั้งคนและสัตว์ ให้ระวังน้ำบริโภค โดยต้มให้เดือดเสียก่อน

ขณะเกิดอุทกภัยควรตั้งสติให้มั่นคง อย่าตื่นกลัวหรือตกใจ ควรเตรียมพร้อมที่จะเผชิญเหตุการณ์ด้วยความสุขุม รอบคอบ และควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ตัดสะพานไฟ และปิดแก๊สหุงต้มให้เรียบร้อย

๒. จงอยู่ในอาคารที่แข็งแรง และอยู่ในที่สูงพ้นระดับน้ำที่เคยท่วมมาก่อน

๓. จงทำให้ร่างกายอบอุ่นอยู่เสมอ

๔. ไม่ควรขับขียานพาหนะฝ่าลงไปบนกระแสน้ำหลาก

๕. ไม่ควรเล่นน้ำหรือว่ายน้ำเล่นในขณะที่น้ำท่วม

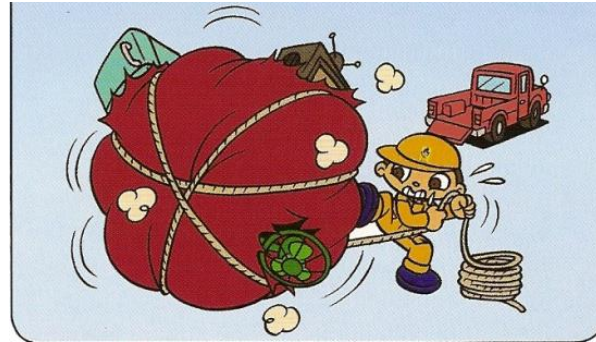
๖. ระวังสัตว์มีพิษที่หนีน้ำท่วมขึ้นมาอยู่บนบ้าน และหลังคาเรือน กัดต่อย เช่น งู แมลงป่อง ตะขาบ เป็นต้น

๗. ติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เช่น สังเกตลมฟ้าอากาศ และติดตามคำเตือนเกี่ยวกับ ลักษณะอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

๘. เตรียมพร้อมที่จะอพยพไปที่ปลอดภัยเมื่อสถานการณ์จวนตัว หรือปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการ

๙. เมื่อจวนตัวให้คำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตมากกว่าห่วงทรัพย์สินสมบัติ

นานาสาระกับภัยธรรมชาติ

อุทกภัย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวอี
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

โทร. ๐๔๕-๔๒๙-๓๐๕

๐๙๕-๕๔๙๔๗๕๙

วาทภัย

ภัยธรรมชาติซึ่งเกิดจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง สำหรับในประเทศไทยวาทภัยหรือพายุลมแรงมีสาเหตุมาจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ โดยสามารถแบ่งลักษณะของวาทภัยได้ตามความเร็วลม เช่น พายุฟ้าคะนอง พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น พายุหมุนเขตร้อน ได้แก่ ดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น

๑. ความรุนแรงและอันตรายจากพายุไต้ฝุ่น

บนบก

ต้นไม้ล้ม ถอนราก ถอนโคน จะทำให้เกิดอันตรายจากต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน บ้านเรือนพังทลายในน้ำและใกล้เคียงบาดเจ็บหรือตาย เรือล่มในน้ำเสียหายหนักมาก เสาไฟฟ้าล้ม สายไฟฟ้าขาด ไฟฟ้าช็อต เกิดเพลิงไหม้และผู้คนอาจเสียชีวิตจากไฟฟ้าดูดได้ ผู้คนที่มีอาคารพักอาศัยอยู่ริมทะเลอาจถูกน้ำพัดพาลงทะเลจนน้ำตายได้ ดังเช่น ปรากฏการณ์ที่แหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในทะเล

ในทะเลลมแรงจัดมาก คลื่นใหญ่ เรือขนาดใหญ่ ๆ ขนาดหมื่นตัน อาจจะถูกพัดพาไปเกยฝั่งล่มจมได้ บรรดาเรือเล็กเป็นอันตรายล่มจมสิ้น ไม่สามารถจะต้านความรุนแรงของพายุไต้ฝุ่นขนาดใหญ่ซัดขึ้น ริมฝั่งจนทำให้ระดับน้ำขึ้นสูงมากจนท่วมอาคารบ้านช่องริมทะเลได้ บรรดาใบ้จับปลาในทะเลถูกทำลายลงโดยสิ้นเชิงโดยคลื่นและลม

๒. ความรุนแรงและอันตรายจากพายุโซนร้อน

พายุโซนร้อนมีความรุนแรงน้อยกว่าพายุไต้ฝุ่น ความเร็วของลมบริเวณใกล้ศูนย์กลางตั้งแต่ ๓๔ น็อต หรือ ๖๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๓ น็อต หรือ ๑๑๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ฉะนั้นอันตรายอันจะเกิดจากการที่พายุนี้พัดมาปะทะลดลงในระดับรองลงมาจากพายุไต้ฝุ่น แต่ถึงกระนั้นก็ตามความรุนแรงที่จะทำให้ความเสียหายก็ยังมีมากเหมือนกัน ในทะเลลมจะแรงมากจนสามารถจะจมเรือขนาดใหญ่ ๆ ได้ต้นไม้ถอนรากถอนโคนดังพายุโซนร้อนที่ปะทะฝั่งแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓. ความรุนแรงและอันตรายจากพายุดีเปรสชัน

พายุดีเปรสชันเป็นพายุที่มีกำลังอ่อนความเร็วของลมใกล้บริเวณศูนย์กลางไม่เกิน ๓๓ น็อต หรือ ๖๑ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ไม่มีอันตรายรุนแรงแต่ทำให้มีฝนตกหนักปานกลางทั่วไปตลอดทางที่พายุดีเปรสชันผ่านไป และมีฝนตกหนักเป็นแห่ง ๆ พร้อมด้วยลมกรรโชกแรงเป็นครั้งคราว ซึ่งบางครั้งจะรุนแรงจนทำให้เกิดความเสียหายได้บ้าง ไม่ปลอดภัยเสียทีเดียว ในทะเลคลื่นซ่างแรงและคลื่นจัด บรรดาเรือประมงขนาดเล็กขนาดต่ำกว่า ๕๐ ตัน ควรดอออกทะเลเพราะอาจจะล่มลงได้

๔. ความรุนแรงและอันตรายจากพายุฤดูร้อน

พายุฤดูร้อนเป็นพายุที่เกิดขึ้นโดยเหตุและวิธีการต่างกับพายุดีเปรสชัน และเกิดบนผืนแผ่นดินที่ร้อนอบอ้าวในฤดูร้อนแต่เป็นพายุที่มีบริเวณย่อย ๆ มีอาณาเขตเพียง ๒๐-๓๐ ตารางกิโลเมตร แต่อาจมีลมแรงมากถึง ๔๗ น็อต หรือ ๘๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ดังพายุที่เกิดขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๙๔ และพายุที่เกิดขึ้นที่อำเภอมุกดาหารเมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๗ พายุนี้มีกำลังแรงที่จะทำให้ความเสียหายได้มากเหมือนกันแต่เป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง

การเตรียมการป้องกันอันตรายจากวาทภัย

๑. ติดตามสอบถามสภาวะอากาศ ฟังคำเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยาสม่ำเสมอ

๒. ตรวจสอบบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ว่ามีความแข็งแรง ปลอดภัย จากลมแรงหรือไม่ สิ่งของที่อาจหล่นลงมาแตกหักได้ง่าย ให้จัดในที่ปลอดภัยหรือผูกมัดให้แน่นหนา

๓. ตรวจสอบกิ่งไม้บริเวณใกล้กับบ้านเรือน หากเกิดอันตรายเมื่อเกิดพายุให้ตัดทิ้ง

๔. เมื่อเกิดลมพายุไม่ควรออกไปในที่โล่งแจ้ง เพราะอาจเกิดอันตรายได้ ควรอยู่ในที่มั่นคงแข็งแรง ปิดประตูหน้าต่างให้เรียบร้อยอย่า เปิดประตู หน้าต่างเมื่อลมพายุพัดผ่าน

๕. เมื่อลมพายุพัดกิ่งไม้ล้มทับที่อยู่อาศัย หรือ มีคนบาดเจ็บให้รีบแจ้งสำนักงาน หรือ ๐๙๕-๕๔๙๔๗๕๙ ศูนย์ปฏิบัติการกู้ชีพ กู้ภัย อบต.หนองบัวฮี

นานาสาระกับภัยธรรมชาติ

วาตภัย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
โทร. ๐๔๕-๔๒๙-๓๐๕
๐๙๕-๕๔๙๔๗๕๙

อัคคีภัย

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไปเพราะอัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน “ศัตรูที่ไม่รู้จักกลับ” และความประมาทเลินเล่อของผู้ทำงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง จึงเห็นควรที่จะต้องช่วยกันป้องกันอัคคีภัยในการป้องกันอัคคีภัยจะมีสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ เฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างอีกมากมาย แต่ก็ มีหลักการง่ายๆในการป้องกันอัคคีภัยอยู่ ๕ ประการ คือ

๑. การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอกอาคารให้ดี

เช่น การขจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคาร บ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งของที่อาจจะเกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้ให้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันไดขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย

๒. การตรวจตราซ่อมแซมบำรุงบรรดาสิ่งทีนำมาใช้ในการประกอบกิจการ เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อนให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และปลอดภัยก็จะป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัย ได้ดียิ่งขึ้น

๓. อย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จัดสำนักควรพึงระวัง เช่น

๑. อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ
๒. อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้
๓. อย่าวางก้นบุหรี่ที่ขอบงานที่เขี่ยบุหรี่ หรือขี้ดัดไม่หมด ทำให้พลัดตกจากงาน หรือ สูบบุหรี่บนที่นอน
๔. อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง
๕. อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน
๖. อาจมีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น เปิดโทรทัศน์ แล้วลืมปิด
๗. วางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ติดฝาผนังทำให้ความร้อนระบายออกไม่ได้เท่าที่ควร ทำให้เครื่องไหม้
๘. อย่าหมกเศษผ้าขี้ริ้ว ไม้กวาดดอกหญ้า หรือเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็น บางครั้ง สัตว์เลี้ยงก็คาบไปสะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่นอาจเกิดการคุไหม้ขึ้น

๙. อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ เช่น บาลาสต์ที่ใช้กับหลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์เมื่อเปิดไฟทิ้งไว้อาจร้อน และลูกไหม้ส่วนของอาคารที่ติดอยู่

๑๐. อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หลุมแห้ง โดยไม่มีคนดูแล เพราะไฟที่ยังไม่ดับเกิดลมพัด ขึ้นมาอีก มีลูกไฟปลิวไปจุดติดบริเวณใกล้เคียงได้

๑๑. อย่าลืมหันเสียบปลั๊กไฟฟ้าทิ้งไว้

๑๒. อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชราและเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

๑๓. อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ

๑๔. ดูแลการหุงต้มเมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟ ถ้าใช้เตาแก๊สต้องปิดวาล์วเตาแก๊สและถังแก๊สให้เรียบร้อย

๑๕. เครื่องเขียนแบบพิมพ์บางชนิดไวไฟ เช่น กระดาษไข ยางลบกระดาษไข กระดาษแผ่นบางๆอาจเป็นสื่อสะพานไฟ ทำให้ เกิดอัคคีภัยติดต่อกุศคามได้

๑๖. ดีดีที สเปรย์ฉีดผม ฉีดไล่ไฟ จะติดไฟและระเบิดได้

๑๗. เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคินฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อย เมื่อวางทับอยู่ฝ้าเพดาน ไม้ผู้ที่มีความชื้นย่อมเกิดอันตราย จากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

๑๘. เกิดฟ้าผ่าลงที่อาคารขณะมีพายุฝน ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดไฟไหม้ขึ้นมาได้

๑๙. เต้าแก๊สหุงต้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่วชำรุด

๒๐. รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกิดอุบัติเหตุหรือถ้าน้ำมันเบนซิน เกิดการรั่วไหล อาจทำให้เกิดไฟไหม้ได้

๒๑. ในสถานที่บางแห่งมีการเก็บรักษาเคมีที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย อาจคุไหม้ได้เอง สารเคมีบางชนิด เช่น สี น้ำมันและน้ำมันลินสีด เป็นต้น เมื่อคลุกเคล้ากับเศษผ้า วางทิ้งไว้ อาจคุไหม้ขึ้นเอง ในห้องทดลองเคมีของ โรงเรียน เคยมีเหตุ เกิดจากขวดบรรจุฟอสฟอรัสเหลือง (ขวด) พลัดตกมาแตกเกิดไฟลุกไหม้ขึ้น

๒๒. การซ่อมแซมสถานที่ เช่น การลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัดเชื่อมโลหะด้วย แก๊สหรือไฟฟ้า การทาสีหรือพ่นสีต้องทำด้วยความระมัดระวัง

๔. **ความร่วมมือที่ดี** จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิง นายตรวจป้องกันอัคคีภัยได้ให้ไว้ และปฏิบัติตามข้อห้ามที่วางไว้ เพื่อความปลอดภัยจากสถาบันต่างๆ

๕. **ประการสุดท้าย** จะต้องมิน้ำในตุ่มเตรียมไว้สำหรับสาครด เพื่อให้อาคารเปียกชุ่มก่อนไฟจะมาถึง เตรียมทรายและเครื่องมือดับเพลิงเคมี ไว้ให้ถูกที่ถูกทางสำหรับดับเพลิงขั้นต้นและต้องรู้จักการใช้ เครื่องดับเพลิงเคมีด้วย และระลึกอยู่เสมอว่าเมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วจะต้องปฏิบัติดังนี้

- แจ้งข่าวเพลิงไหม้ทันที โทร. ๐๙๕-๕๔๔๔๗๕๕ ศูนย์ปฏิบัติการกู้ชีพ กู้ภัย อบต.หนองบัวฮี หรือสถานีดับเพลิง สถานีตำรวจใกล้เคียงโดยแบ่งหน้าที่กันทำ

- ดับเพลิงด้วยเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ

- หากดับเพลิงขั้นต้นไม่ได้ให้ปิดประตูหน้าต่างบ้านและอาคารทุกบานและอุดท่อ ทางต่างๆที่อาจเป็นทางผ่านความร้อน ก๊าซและควันเพลิงเสีย

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑. ตะโกนหรือส่งสัญญาณแจ้งให้ผู้อื่นทราบทันที
๒. รีบออกจากอาคารอย่างเป็นระเบียบโดยเร็วที่สุด และไม่ควรรีบกลับไปอาคารอีก
๓. หากต้องอพยพออกจากห้อง ควรใช้มือสัมผัสบริเวณผนังหรืออ่างใกล้ๆ ลูกบิด ถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่าเกิดเพลิงไหม้บริเวณใกล้ๆ ห้ามเปิดประตูโดยเด็ดขาด
๔. ควรหนีไฟลงด้านล่างของอาคาร โดยใช้บันไดหนีไฟ ด้านนอกอาคาร เนื่องจากลักษณะบันไดภายในอาคารเป็นเหมือนช่องโพรงที่เสริมให้เปลวไฟพุ่งขึ้น และลูกกลมอย่างรวดเร็ว แต่ถ้าลงทางบันไดไม่ได้ ให้ลงทางหน้าต่าง โดยใช้เชือก หรือผ้ายาวผูกตัวแล้วโหนลงมา ส่วนการกระโดดลงจากอาคาร ควรมีเบาะหรือพูกที่นอนรองรับ
๕. ห้ามใช้ลิฟท์ เพราะขณะเกิดเพลิงไหม้ไฟฟ้าจะดับ ทำให้ลิฟท์ค้าง จะทำให้ด้านในของลิฟท์ไม่มีอากาศ
๖. หากเส้นทางหนีไฟเต็มไปด้วยกลุ่มควันให้ใช้ผ้าชุบน้ำมาคลุมตัว และปิดจมูกป้องกันการสำลักควัน แล้วหมอบคลานเนื่องจากอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่าง (เหนือพื้น)
๗. ไม่ควรหนีไฟเข้าไปหลบในห้องต่างๆ ที่เป็นจุดอัปภายในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ที่แม้ในช่วงแรกจะปลอดภัย แต่เมื่อไฟลูกกลม น้ำที่อยู่ในห้องอาจไม่เพียงพอสำหรับดับไฟ และความร้อนของไฟจะส่งผลให้น้ำมีความร้อนสูงขึ้นจนสามารถลวกทำให้เสียชีวิตได้
๘. กรณีติดอยู่ในห้องที่ไม่สามารถหลบหนีออกมาได้ ให้ปิดประตูหน้าต่าง ใช้ผ้าชุบน้ำอุดตามช่องว่างทั้งหมดป้องกันควันลอยเข้าไป รีบส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ เช่น โทรศัพท โบกผ้า หรือเป่านกหวีด
๙. หากถูกไฟไหม้ติดตัว อย่าใช้มือตบไฟ เพราะจะทำให้ไฟลูกกลมมากขึ้น ให้ถอดเสื้อผ้าออกทันที แล้วล้มตัวลงที่พื้นกลิ้งตัวไปมาเพื่อดับไฟ กรณีที่ไฟไหม้ร่างกายผู้อื่น ให้ใช้ผ้าห่มพันตัวหลายๆ ชั้น จนกว่าไฟจะดับ แล้วใช้น้ำราดตัว แล้วห่มด้วยผ้าแห้ง

๑๐. ถ้าจำเป็นต้องวิ่งฝ่าเปลวไฟให้ใช้ผ้าชุบน้ำจุ่มเปียกคลุมตัวก่อนวิ่งฝ่าออกไป ทั้งนี้ จงอย่าลืมว่า สิ่งสำคัญที่สุดของการหนีรอดจากเหตุอัคคีภัย คือ การมีสติเป็นอันดับแรก เพราะจะทำให้คุณสามารถหนีเอาตัวรอด และช่วยเหลือผู้ร่วมชะตากรรมให้ออกมาจากบริเวณดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

๑. เมื่อได้กลิ่นแก๊สให้ปิดวาล์วหัวถังทันที
๒. เปิดประตู หน้าต่างให้อากาศถ่ายเทเพื่อให้แก๊สเจือจาง
๓. ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ค เปิด-ปิดสวิตซ์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว
๔. ใช้ไม้กวาดกวาดแก๊สออกทางประตู
๕. ตรวจสอบที่รั่วและแก้ไขทันที
๖. หากถังแก๊สมือรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไว้ในที่โล่งที่ปลอดภัย
๗. ทุกอย่างต้องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ
๘. ห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำร้อนแก๊ส ควรมีช่องระบายอากาศ เพื่อให้มีออกซิเจนเพียงพอทำอะไรให้เกิดเพลิงไหม้น้อยที่สุด

อัคคีภัย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวอี
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

โทร. ๐๔๕-๔๒๙-๓๐๕

๐๙๕-๕๔๙๔๗๕๙

การใช้ถังดับเพลิงอย่างถูกวิธี

๑. เข้าไปทางเหนือลมโดยห่างจากฐานของไฟประมาณ ๒ - ๓ เมตร สามารถดับเพลิงได้ทั้งไฟชนิด A , B , C และ K ระดับความสามารถในการดับเพลิงสูง
๒. ดึงสลักหรือลวดที่รั้งวาล์วออก
๓. ยกหัวฉีดปากกลวยชี้ไปที่ฐานของไฟ (ทำมุมประมาณ ๔๕ องศา)
๔. บีบไกเพื่อเปิดวาล์วให้ก๊าซพุ่งออกมา
๕. ให้อัดไปตามทางยาว และกระดกหัวฉีดไปซ้ำ ๆ
๖. ดับให้สนิทจนแน่ใจแล้ว จึงฉีดต่อไปข้างหน้า

ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้วางอยู่ในระดับต่างกัน ให้ฉีดจากข้างล่างไปหาข้างบน และถ้าน้ำมันรั่วไหลให้ฉีดจากปลายทางที่รั่วไหลไปยังจุดที่รั่วไหล และเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ ต้องรีบตัดกระแสไฟฟ้าก่อน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการลุกไหม้ขึ้นมาอีกได้

วิธีตรวจสอบถังดับเพลิง

๑. ดูที่เข็มในมาตรวัด (Pressure Gauge) ของถังดับเพลิง เครื่องดับเพลิงที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เข็มจะชี้ที่ช่องสีเขียว (สังเกตตามรูป) แต่ถ้าเข็มเอียงมาทางซ้ายแสดงว่าแรงดันไม่มี ต้องรีบนำไปเติมแรงดันทันที ซึ่งควรตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

ใช้งานได้ปกติ

ใช้งานไม่ได้

๒. ตรวจสอบสายฉีด หัวฉีด อย่าให้มีผองผืด เป็นประจำทุกเดือน
๓. ถ้าไฟไหม้ หรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ให้ส่งไปตรวจสอบและบรรจุใหม่
๔. สภาพบรรจุของถังดับเพลิงต้องไม่บวม หรือบวม และไม่ขึ้นสนิม
๕. อายุการใช้งาน ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) มีอายุประมาณ ๕ ปี ชนิดฮาโลรอนวัน (ถังสีเขียว) และชนิดก๊าซ CO๒ มีอายุประมาณ ๑๐ ปี
๖. ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) หากมีการใช้งานแล้ว ต้องนำไปเติมสารเคมีใหม่ทุกครั้ง

ติดตั้งในตำแหน่งที่เห็นได้ง่ายและสามารถหยิบมาใช้ได้สะดวก

เพลิงไหม้จัดว่าเป็นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วน ดังนั้นตำแหน่งของถังดับเพลิงก็ควรต้องอยู่ในที่ที่หยิบใช้งานได้สะดวก หรือถ้าเป็นไปได้ควรจัดวางถังดับเพลิงไว้ประจำห้องทุกห้องในบ้าน โดยเฉพาะส่วนที่ดูจะมีความเสี่ยงเพลิงไหม้สูง เช่น ห้องครัว ห้องนอน ห้องซักผ้า เป็นต้น เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นมาจะได้ดับเพลิงได้ทันทั่วทั้ง

ใช้ถังดับเพลิงตามความเหมาะสม

ถังดับเพลิงเหมาะจะใช้ดับเพลิงวงเล็กๆ เช่น ไฟที่ไหม้เตาหรือถังขยะที่ติดไฟ เนื่องจากสารเคมีดับไฟในถังดับเพลิงมีจำนวนจำกัด และอย่าลืมว่าสารเคมีในถังดับเพลิงก็เป็นละอองควัน ดังนั้นหากมองเพลิงของคุณก็มีควันไฟพวยพุ่งออกมาเยอะ ก็ควรจะเลี่ยงใช้ถังดับเพลิง เพราะควันไฟอาจจะแทนที่ออกซิเจนจนทำให้คุณหายใจลำบากได้

ถังดับเพลิงมีสีอะไรบ้าง แต่ละสีเป็นถังชนิดไหน?

ถังดับเพลิงมีกี่สี มีกี่ชนิด ? โดยทั่วไปแล้วถังดับเพลิงมักมีหลายสี ซึ่งสีของถังดับเพลิงส่วนใหญ่เพื่อเป็นสัญลักษณ์บอกว่าเป็นถังดับเพลิงประเภทใด อุปกรณ์ดับเพลิงในปัจจุบันมีทั้งหมด ๕ สี ได้แก่ ถังดับเพลิงสีแดง สีเขียว สีฟ้า สีเงิน และสีเหลือง โดยแต่ละสีมีคุณสมบัติ ดังนี้

ถังดับเพลิงสีแดงเป็นถังดับเพลิงที่ได้รับความนิยม และสามารถพบได้ทั่วไปตามอาคาร บ้านพัก และโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ถังดับเพลิงสีแดง คือ ถังดับเพลิงผงเคมีแห้ง (Dry Chemical) และ ถังดับเพลิงคาร์บอนไดออกไซด์ (CO๒) ซึ่งถังดับเพลิงทั้งสองประเภทนี้มีคุณสมบัติในการดับเพลิง และสถานที่ใช้งานแตกต่างกัน

ถังดับเพลิงชนิดผงเคมี : เหมาะสำหรับติดตั้งทั่วไป ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

ถังดับเพลิงคาร์บอนไดออกไซด์ : เหมาะสำหรับติดตั้งภายในอาคารสำนักงาน บ้านพัก โรงงาน และห้องเก็บอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ถึงดับเพลิงสีเขียว

ถึงดับเพลิงสีเขียว คือ ถึงดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหย (Clean Agent) เหมาะสำหรับติดตั้งภายในอาคาร ห้องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเมื่อฉีดออกมาสารเคมีจะระเหยไปในอากาศจะไม่ทิ้งคราบตกค้าง ช่วยประหยัดเวลาในการทำมาสะอาด และที่สำคัญถึงดับเพลิงสีเขียวไม่ส่งผลเสียต่อชั้นบรรยากาศ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และผู้ใช้งาน

ถึงดับเพลิงสีน้ำเงินหรือสีฟ้า

ถึงดับเพลิงสีฟ้าหรือสีน้ำเงิน คือ ถึงดับเพลิงสูตรน้ำ หรือ ถึงดับเพลิงชนิดละอองน้ำแรงดันต่ำ เหมาะสำหรับติดตั้งภายในบ้านพัก อาคารสำนักงาน ทั้งนี้นอกจากถึงดับเพลิงสูตรน้ำแล้ว บางยี่ห้อถึงดับเพลิงสีฟ้าอาจจะคือถึงดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหยที่มีส่วนประกอบของ HCFC-๑๒๓ ด้วย

ถึงดับเพลิงสีเงินหรือสีขาว

ถึงดับเพลิงสีเงิน คือ ถึงดับเพลิงชนิดโฟม โดยตัวถังจะเป็นสแตนเลส เนื่องจากภายในถังบรรจุน้ำที่เป็นส่วนประกอบหลัก AR-AFFF เหมาะสำหรับติดตั้งภายในโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเชื้อเพลิง และสารระเหยติดไฟ และปั้มน้ำมัน ข้อควรระวังของถึงดับเพลิงชนิดโฟม คือ ไม่สามารถใช้กับเพลิงไหม้ประเภท C ได้ เพราะโฟมเป็นสื่อกลางในการนำไฟฟ้า

ถึงดับเพลิงสีขาว คือ ถึงดับเพลิงที่บรรจุสารดับเพลิง Potassium Acetate เหมาะสำหรับติดตั้งในร้านอาหาร โรงอาหาร ห้องครัว เป็นต้น

ถึงดับเพลิงสีเหลือง

ถึงดับเพลิงสีเหลือง คือ ถึงดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหย ที่มีส่วนผสมของสารฮาโลตรอน (Halotron) ที่มีประสิทธิภาพในการดับไฟสูง แต่มีข้อเสียเนื่องจากสารฮาโลตรอนเป็นสาร CFC ที่

ส่งผลเสียต่อชั้นบรรยากาศ ทำให้ในปัจจุบันถูกระงับการจำหน่าย และเปลี่ยนมาใช้ถึงดับเพลิงสีเขียวแทน

การใช้ถึงดับเพลิง

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
โทร. ๐๔๕-๔๒๙-๓๐๕

๐๙๕-๕๔๙๔๗๕๙